

Rizik od povratka raka dojke nakon dijagnoze ranog HR+/HER2- raka dojke

Većina osoba danas kojima je dijagnosticiran rak dojke ima rani rak dojke (EBC, engl. Early Breast Cancer), što znači da rak ostaje lokaliziran u dojci i obuhvaća stadij I, II ili III.¹

Positivan na hormonski receptor, negativan na receptor za humani epidermalni čimbenik rasta 2 (HR+/HER2-) **najčešći je podtip**, koji predstavlja **~70 % svih slučajeva raka dojke**.²

Strah od povratka raka nakon remisije može biti obeshrabrujući. Mnogima je prioritet u adjuvantnom liječenju napraviti sve što je moguće da bi se minimizirao rizik od povratka raka, **uz nastojanje da i dalje žive život punim plućima i uživaju u stvarima koje vole**.

Za osobe kojima je dijagnosticiran EBC i liječe se **i dalje postoji rizik od povratka raka dojke**.³

Ključni pojmovi za EBC:

Recidiv:

Povratak raka dojke nakon početnog liječenja.

Remisija:

U tijelu se trenutačno ne mogu otkriti nikakve stanice raka.

Adjuvantna endokrina terapija:

Terapija koja se koristi nakon primarne terapije i pomaže smanjiti rizik od povratka raka.

Postizanje remisije nije kraj puta

Nakon dovršetka početnog liječenja raka važno je:

Stalno razgovarati

sa svojim liječnikom o:

- Vašem specifičnom riziku od recidiva
- načinima smanjivanja rizika od povratka raka
- obraćanju pozornosti na fizičke simptome i prijavljivanju svih promjena svome liječniku

Održavati svoje emocionalno i duševno zdravlje:

- razgovarajući sa svojim najbližima
- uključujući se u grupe za podršku
- prakticirajući antistres tehnike
- otvoreno komunicirajući sa svojim liječnicima o tome kako se osjećate

Ako Vam liječnik preporučuje adjuvantnu terapiju za smanjenje rizika od recidiva, razgovarajte s njim o tome što možete očekivati od liječenja, uključujući koliko će trajati, kao i o potencijalnim i stvarnim nuspojavama.

REGIONALNI

LOKALNI

UDALJENI

Recidiv raka dojke može biti lokalni (rak se vratio u istoj dojci), regionalni (rak se vratio u obližnjim limfnim čvorovima) ili udaljeni (rak se proširio na udaljene dijelove tijela i postao metastatski).

Jeste li znali?

slučajeva ranog raka dojke **dijagnosticira se u stadiju II i III**.²

recidiva koji se pojave nakon 5 godina su **metastatski (ili stadija IV)**.⁴

U **1 od 3** osobe s EBC-om stadija II

U više od **1 od 2** osobe s EBC-om stadija III

razvit će se udaljeni recidiv, čak i nakon primanja adjuvantne endokrine terapije.³

Recidiv se može pojaviti nakon kraćeg ili duljeg razdoblja, pri čemu se u više od **50 % ER+ bolesnika** pojavi **5+ godina** nakon dijagnoze.⁵

Manji dio bolesnika s EBC-om prikladan je za nedavno odobrene ciljane terapije.²

Mitovi i činjenice o raku dojke

MIT

ČINJENICA

Ako se rano otkrije i liječi, rak dojke neće se vratiti.

Rak dojke može se vratiti desetljećima nakon prvobitne dijagnoze.³ Osobe kojima je dijagnosticiran EBC stadija II ili III mogu biti u riziku od recidiva i nakon postizanja remisije.³ Mogućnosti liječenja, kao što je adjuvantna terapija, mogu pomoći u smanjivanju rizika.

Osobe u dobi do 50 godina premlade su za rak dojke.

Iako se rak dojke obično javlja u starijih žena, diljem svijeta raste broj mlađih osoba s tom dijagnozom. U Europi se oko -21% slučajeva raka dojke javlja u žena mlađih od 50, a -9% novih dijagnoza raka dojke u SAD-u odnosi se na žene mlađe od 45.^{6,7,8} Uz to, u određenim skupinama poput žena crne rase u SAD-u veća je vjerojatnost od dijagnoze u mlađoj dobi nego u bjelkinja.⁹

Samo žene mogu oboljeti od raka dojke.

Iako je prevalentniji u žena, rak dojke može biti dijagnosticiran i u muškaraca i u žena.

Nakon postizanja remisije važno je održavati otvorene kanale komunikacije sa svojim liječnikom kako biste **razgovarali o tome kako možete spriječiti povratak raka**.

Načini smanjivanja rizika od recidiva

Održavajte zdravi način života.

Nastavite uzimati adjuvantnu terapiju ako Vam je propisana. Obratite se liječniku ili programu podrške bolesnicima da Vam pomognu kontrolirati moguće nuspojave.

Ostanite u bliskoj komunikaciji s liječnikom i razgovarajte o poteškoćama na koje eventualno nailazite u pogledu „povratka u normalu“.

Pratite što se događa u medicini u području liječenja raka dojke i proaktivno razgovarajte s liječnikom o svom specifičnom riziku od recidiva i najboljoj terapiji za sprječavanje recidiva.

Kratice: EBC, Early Breast Cancer; ER, estrogen receptor; HER2, receptor za humani epidermalni čimbenik rasta 2; HR, hormon receptor; SAD, Sjedinjene Američke Države

Literatura: **1.** Iqbal J, Ginsburg O, Rochon P, Sun P, Narod SA. Differences in breast cancer stage at diagnosis and cancer-specific survival by race and ethnicity in the United States. *JAMA*. 2015;313(2):165-173. doi: 10.1001/jama.2014.17322. **2.** Howlader N, Altekruse S, Li CI, et al. US incidence of breast cancer subtypes defined by joint hormone receptor and HER2 status. *J Natl Cancer Inst*. 2014;106(5):dju055. doi: 10.1093/jnci/dju055. **3.** Pan H, Gray R, Braybrooke J, et al. 20-Year risks of breast-cancer recurrence after stopping endocrine therapy at 5 years. *N Engl J Med*. 2017;377(19):1836-1846. doi: 10.1056/NEJMoa1701830. **4.** Wangchinda P, Ithimakin S. Factors that predict recurrence later than 5 years after initial treatment in operable breast cancer. *World J Surg Oncol*. 2016;14(1):223. doi: 10.1186/s12957-016-0988-0. **5.** Gomis R, Gawrzak S. Tumor cell dormancy. *Mol Oncol*. 2017;11(1):62-78. doi: 10.1016/j.molonc.2016.09.009. **6.** Di Martino E, Smith L, Bradley SH, et al. Incidence trends for twelve cancers in younger adults—a rapid review. *Br J Cancer*. 2022;126(10):1374-1386. doi: 10.1038/s41416-022-01704-x. **7.** Breast cancer facts. Europa Donna: European Breast Cancer Coalition. <https://www.europadonna.org/breast-cancer/>. Pristupljeno 17. siječnja 2024. **8.** Breast cancer in young women. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). https://www.cdc.gov/cancer/breast/young_women/bringyourbrave/breast_cancer_young_women/index.htm. Pristupljeno 17. siječnja 2024. **9.** Yedjou CG, Sims JN, Miele L, et al. Health and racial disparity in breast cancer. *Adv Exp Med Biol*. 2019;1152:31-49. doi: 10.1007/978-3-030-20301-6_3

Za sve dodatne obavijesti obratite se na: **Novartis Hrvatska d.o.o.**
Radnička cesta 37b, 10000 Zagreb, tel. 01/6274 220, novartis.hrvatska@novartis.com
Broj odobrenja: HR2401231146 / Datum sastavljanja: 23.01.2024.

POSJETITE:

